Any quart - 2.ª Epoca. - N.º 115

Dissabte 9 de Gener de 1926

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció i Administració: Viladomat, 108 (Imprenta)
Apartat de Correus, 757 - BARCELONA

> Quan serà comprès que el patriotisme consisteix, sobre tot, a fer la pàtria digna?
> *GABRIEL ALOMAR*

El problema de l'organització obrera a Catalunya

Cerqueu el mal; però, posem-hi el remei

La mort del cap visible del partit socialista espanyol, el venerable Pablo Iglesias, va tenir la virtualitat de somoure alguns esperits que des de molt de temps restaven endormiscat, sota l'influència del ritme d'avorriment d'un silenci imposat.

Per alguns dies—dissortadament molt pocs—la premsa d'esquerra va ennoblir-se parlant del poble, i pel poble.

La major part dels obrers de la ploma que amb ocasió de la mort d'En Pablo Iglesias han fet reviure el record d'una època en què, el poble treballador afanyós de conquerir les seves reivindicacions s'organitzava ràpidament, s'han condolgut que aquella organització no anés per camins més dreturers, sense actuacions turbulentes, i donant una sensació de capacitat i de sentit constructiu.

També han parlat de les funestes conseqüències que l'apoliticisme ultrancer ha tingut per la classe treballadora.

I per últim s'han estranyat que el socialisme no hagi arrelat entre els obrers de Catalunya, atribuint-ho al caràcter marcadament individualista de l'obrer català, i també que no hagi surtit encara un Pablo Iglesias català.

Les causes de tot l'apuntat són unes altres, i com què la reorganització dels obrers a Catalunya ha d'ésser una realitat un dia o altre, caldrà que en parlem, si volem evitar el sacrifici inútil de molts esforços, i una nova tanda de contrarietats i d'amargues lamentacions.

Des dels últims anys del segle passat fins que va esclatar la guerra europea, el que hagi seguit d'aprop el moviment obrer a Catalunya ha pogut veure com els obrers en diferents ocasions han posat llurs esperances en la política.

Els noms de "Solidaritat Catalana" i "Partido Republicano Radical" per sí sols, parlen ben clar de quin és, en el fons del fons, el "nostre" apoliticisme.

Es cert que la Confederació Nacional del Treball, oficialment, era apolítica, però tan aquesta condició, com la d'ésser anarquista, sols eren mantingudes per una minoria sectària, i estranya el veritable esperit dels obrers d'aquesta terra; per la qual cosa, podem assegurar que l'apoliticisme, i el comunisme llibertari sota l'aspecte roent que han estat presentats per l'organització obrera, aquí a Catalunya, són dos articles d'importació, i res més.

Quant a l'individualisme de què tant es parla, creiem que hi ha molta exageració, i n'és una prova, el què en aqueixa mateixa capital, s'hagin realitzat actes col·lectius d'una grandiositat i trascendència tals, que no han pas superat altres organitzacions estrangeres perfectament disciplinades.

No és l'individualisme ni l'apoliticisme, la causa de la desorientació obrera. No és tampoc la manca d'un Pablo Iglesias català, el motiu que a Catalunya no existeixi un fort partit socialista obrer.

La veritable causa que els obrers catalans no ens puguem organitzar, orientar i desenrotllar segons el nostre caràcter i esperit, és la divisió que existeix entre nosaltres mateixos; és la indiferència i l'abandó que un sector de l'obrerisme ha mostrat constantment vers la resta dels companys d'explotació i esclavatge.

Així hem pogut veure nombroses i importants entitats obreres com són l'"Associació de Comptables de Catalunya", "Societat de Contramestres", "Sindicat de Tècnics", "Associació de Professors Particulars", "Associació de Periodistes" i d'altres, actuant durant anys i anys completament al marge de tota la actuació desenrotllada pels obrers manuals.

Si un dels defectes de l'organització obrera fos l'individualisme, aquest, l'hauríem de cercar en aquests estaments que hem esmentat. Però, tampoc és l'individualisme allò que separa aquests valuosos elements del gros de l'exèrcit proletari. Es més aviat un egoisme—o si voleu un amor propi—mal entès; una barreja de vanitat i orgull adquirits a força de creure's dotats d'una superioritat innata davant dels altres estaments obrers.

Aquestes i no d'altres, són les causes que han determinat la fallida de totes les concepcions i projectes que de molt temps han afalagat als obrers desitjosos de dignificar la classe i de posar-se al nivell d'altres organitzacions d'arreu del món.

El poble obrer, per emprendre una marxa ascendent vers el camí que ha de conduïr-lo a un estat de perfecta capacitació, i així poder determinar amb seguretat els mitjans que s'ha de posar en joc per sostraure's a la vergonya de veure's reduit a la categoria d'objecte, o d'instrument, o de mercaderia necessita de la cooperació de tots. Però no la cooperació d'una quota més o menys crescuda. El mínim que pot aportar a una causa de reivindicació, de llibertat i de justícia, tot aquell que se senti identificat amb els anhels de la gran família obrera—factor essencial en la creació de tota riquesa,—és el seu entusiasme, la seva intel·ligència, la seva ànima, i si convé la seva sang; car no val menys que tot això, l'Ideal que arbora el cor dels obrers conscients.

Potser no trigarà gaire que es torni a iniciar la reorganització dels obrers a Catalunya. Quan sigui arribat aquest moment, pensin tots els obrers d'oficines, tècnics, obrers del laboratori i de la ploma—no menys explotats que els altres, i afectats pels mateixos problemes que dificulten llur vida en tots els ordres—que poden ésser un valuós element per menar l'organització obrera per camins menys tortuosos que els seguits fins ara, i per imprimir-li un caràcter de serenitat, de capacitació i de solvència, qualitats que troben en falta en les organitzacions obreres.

Respecte a l'apoliticisme, el dia que desapareguent les categories en el sí de l'organització obrera, surgeixi una força intel·ligent capaç de contrarrestar les intemperàncies de elements de procedència dubtosa, podeu estar segurs que els obrers de Catalunya no seran pas excepció entre tots els seus germans explotats que arreu del món intervenen en la política.

VILADOM

Totes les cases han estat municipalitzades, això és, sovietitzades. No hi ha ningú, en general, que pugui dir: aquesta casa és meva. Es una disposició que a nosaltres ens fa posar els pèls de punta.

La disposició ha fet efecte, sobretot, en les ciutats que com Moscou s'han sobrepoblat i on ha estat necessari d'encabir la gent allà on s'ha pogut. A Moscou, el Soviet ha hagut de taxar l'aire i de crear un límit de metres cúbics d'habitació per persona. No s'ha tret ningú al carrer, de tota manera. Imagineu un senyor de Moscou que tenia un pis amb vuit habitacions. La família del propietari es composava de dues persones. El Soviet, en incautar-se de la casa, deixà per a la família del propietari dues habitacions. A les sis restants hi encabí la gent sense sopluig. Es per això que hom pot dir, sense exageració, que avui els palaus de Moscou estan ocupats per les persones que abans acostumaven de no tenir un domicili fix.

El règm de lloguers, pel que fa referència a Moscou, no és pas uniforme. Els lloguers són calculats per mensualitats en rubles-or i per toesa (una toesa russa equival a dos metres 13 cmts. quadrats) de superfície efectivament ocupada. Els corredors, les cuines, les cambres de bany i els W-C. de la casa es consideren com a superfície no ocupada. Veus aquí els preus. Les persones que viuen del treball del altres o sigui els burgesos, paguen de 5 a 10 rubles or cada mes i per toesa. Els empleats paguen de 1 a 5 rubles. Les famílies dels soldats roigs, els invàlids, els estudiants, els que no tenen feina, paguen 10 kopecs. Els obrers paguen proporcionalment a llur salari. Calculada la mitjana ve a ésser el quatre per cent del que guanyen.

JOSEP PLA

(Del llibre "Russia".)

Al marge d'un fullet

La C. N. del T. organisme econòmic
Els que pensen i els que divaguen
L'hora de rectificar

I

Després de llegir el follet titulat "Trayectoria de la Confederación Nacional del Trabajo" de J. Peiró, crec que és ben oportú de fer-hi alguns comentaris. La matèria és interessant i, com pot compendre's amb el títol, és altrament extensa; per això tinc el propòsit de fer aquests comentaris en l'espai d'alguns articles.

Nosaltres, els socialistes, tenim davant del nostre problema social una posició molt clara. Procurem associar la nostra bona fe a la intel·ligència de que estem dotats. Està vist però, que a judici de segons qui, tenim més bona fe que intel·ligència. No hi podem fer res i no ens sap greu, perquè si la consciència en un moment ens pot fer retret de la nostra bona o mala fe, en canvi mai ens pot fer retret de la nostra poca o molta intel·ligència; perquè cadascú, i això passa tan a un anarquista com a un socialista, té l'intel·ligència que pot i no la que vol.

Els anarquistes, quan senten a parlar de la no violència dels socialistes, que no és pas una no violència a ultrança, ens prenen per uns apòstols insípits, amb el cervell reblanit de tanta bonesa. L'anarquista de casa nostra creu que tot moviment que no espurneja, tota lluita que no treu foc no és tal lluita. I, el que són les coses; si bé ho mireu veureu que el socialisme té un origen de violència i l'anarquisme és una concepció seràfica i vegetariana. Tot sovint passa que el què es creu un problema de doctrina no és res més que un problema de temperament o d'ocasió.

Després d'això, si resultés que Felip Alaiz, prologuista del fullet, posés als socialistes entre els filosofs que propaguen un "humanisme de pianola" li hauríem de contestar que entre la pianola i l'ametralladora, dues màquines modernes de fer soroll, és difícil de decidir quina és més útil per resoldre determinats problemes.

De totes maneres cal reconèixer que Felip Alaiz, que és un bon lluitador i un notable periodista, ha escrit un pròleg brillant.

I, parlant de l'obra de Peiró sota un punt de vista absolutament objectiu, independent i desinteressat, o sigui tenint únicament en compte el què he llegit, he de dir que és una obra completa malgrat la forma esquemàtica, i clara, malgrat en certs moments l'expressió no sigui massa reeixida. Peiró té una visió molt justa del problema. La seva opinió entre mig de tot l'enfarfeg d'una literatura sonora i caòtica que els nostres anarquistes cultiven amb una passió infantil sembla encara més nua i cenyida del que és. Al malaguanyat Seguí li passava el mateix. Volgué tocar de peus a terra, cosa necessària per caminar i avançar i es va guanyar tota mena de dicteris dels literats entossudits a viure a les bromes.

La C. N. del T.—diu Peiró—és un organisme purament econòmic; i fa una crítica dels que usurparen la seva força, que era de tots, per posar-la al servei d'una secta anarquista; és a dir d'un grup anarquista heterodoxe i que era el descrèdit de les mateixes doctrines anarquistes. La Confederació ha de lluitar purament i simplement en el terreny econòmic, desentenent-se de qualsevol tendència política o religiosa. Aquest principi és molt just; és el principi general acceptat per la majoria d'organitzacions sindicals. Els anarquistes, però, donaren a la Confederació una trascendència política. Encara avui hi han anarquistes que insisteixen en volguer donar-li aquest caràcter. Són els que parlen de la constitució d'un Sindicat específicament anarquista.

Peiró, altrament compren perfectament que és una cosa relativament fàcil enderrocar el règim capitalista si es compara amb els problemes formidablement complexes que es plantejarien als constructors de la nova societat. Es l'interrogant que ha de tenir davant dels ulls tot home mitjanament intel·ligent. Es la qüestió del demà de la revolució. Es la única possible victòria de la revolució. Per això, Peiró, reaccionant dels que tot ho confien a les seves esperances i als seus somnis, dels que creuen en la seva predestinació i el seu messianisme, diu que el domini espiritual de la Confederació l'han de tenir els homes més capacitats i els més honestos.

L'opinió pública era un dels factors que menys interessava a l'antiga organització. Els anarquistes anaven decididament als seus fins concrets sense preocupar-se de la societat que els voltava. Ha estat un error màxim. Certes actuacions, certs cops rectes han creat al volt del nostre obrerisme una admòsfera cada dia més densa de

repulsió i de fàstig que se la podien molt ben estalviar, que era absolutament necessari que se l'estalviessin. Aquesta atmosfera va anar restant simpatíes al moviment. Al principi li va fer perdre la seva zona difusa, després ha anat apagant els entusiasmes dels homes més actius de la zona concreta. Avui, gairebé ningú té el valor de confessar la seva part en aquella lluita violenta. Els més compromesos llencen les culpes damunt dels altres, perquè s'avergonyeixen del passat. L'obra generosa dels què en la lluita hi deixaren la vida no podia ésser més mal aprofitada. El fruit del sacrifici no podia ésser més amarg.

La resistència cínica i sistemàtica a les acusacions de l'opinió pública, la sordera sostinguda als càrrecs de la moral collectiva, han estat la ruïna total de l'organització. Una vegada més els fanàtics dels moviments físics han estat vençuts per les forces morals que despreciaven. La pitjor cosa no és pas avui la disolució dels sindicats sinó la crisi moral dels sindicats.

Peiró, no veu aquestes coses probablement com nosaltres, però proclama la necessitat de guanyar la consciència pública, on el sistema capitalista hi està fortament arrelat. La rectificació si passés d'ésser un bon desig, per arribar a encarnar en l'ànima de la massa obrera significaria un canvi importantíssim que obriria perspectives considerables.

De totes maneres aquesta rectificació i les altres rectificacions és molt sensible per tothom que s'hagi de perdre tant temps esperant-les. I és més sensible encara que vinguin a conseqüència de lliçons duríssimes i després d'haver sofert pèrdues irreparables. Si en tot moment s'hagués procurat de fer un superior esforç d'intel·ligència, moderant impulsos instintius, s'hauria anat molt més enllà amb una major economia de forces.

La rectificació, malgrat tot, no la creu pas tothom convenient. Hi ha qui creu que rectificar vol dir contemporitzar, claudicar, evaporar les essències anarquistes.

Anarquistes? Bé. Però no divaguem. El llibre de Peiró fa aquesta impressió.

A casa nostra s'ha divagat d'una manera terrible. S'ha volgut imposar amb una cosa tan concreta com és una pistola automàtica la fé absoluta i cega en unes doctrines d'una abstracció tan volàtil com és l'anarquisme local.

Local? Sí, local. Enlloc els homes s'han batut amb tanta empenta com aquí sense saber en nom de què.

MARIUS VIDAL

Obrers: Organitzeu-vos i sereu ben forts.

Carnet d'un heterodox

EL PARE AL FILL

—Què en series de bo, fill meu, sense aquest caràcter terrible que Déu t'ha donat! —I de pensar que, malgrat tot, no ets dolent!

—Qui us enten a vos?

—Tothom, menys tu.

—Certament. Però ara jo us pregunto: me'l vaig triar jo el meu terrible caràcter? —Responeu.

—No, fill meu, no.

—Me'l triareu vos o Déu?

—Tots dos, fill meu, tots dos. Cal creure-ho així.

—Me'l triareu entre tots dos— i us en queixeu?

—Si.

—Deixant de banda vostra flestomia, us pregunto novament; però perquè triareu tan malament, tan contra el vostre gust, entre tots dos? En tinc jo la culpa?

—Ja veig clar que no.

— No la tindriau més aviat vosaltres dos? De que us queixeu doncs?

—Ai, pobre de mi!

—En canvi, jo que m'hauria potser de queixar més; jo que us contrario a vos i a vostre Déu, jo, no em queixo pas.

—Però qui em detura de pensar que si no tinguessis aquest mal caràcter, jo estaria bé.

—I què seria jo llavors sense aquest terrible o mal caràcter que és meu Precisament perquè no he pogut triar-lo, ni volerlo? Què fóra el vostre fill aleshores? Fóra el vostre veritable fill? Ja l'accepto jo, la víctima, el meu caràcter! Què voleu més?

—El món no és com nosaltres voldríem!

—Ximpleries això, pare, ximpleries i res més.

...En silenci el pare plorava. El fill, allunyant-se, somreia menyspreuativament.

Sr. Administrador de Correus

Entregàrem divendres 1 de Gener a l'Administració de Correus, pel matí, nostre setmanari enfaixat.

Fins dimarts, dia 5, no es reberen Es just això?

El que no vesteix al despullat, es un explotador i un lladregot.

ORIGENES

Unió Socialista de Catalunya

FORMACIO D'AGRUPACIONS A VILANOVA I A SITGES

Dilluns tinguérem la joia d'aplegar-nos els companys de les somrients viles de la costa de ponent amb els que lluitem en la ciutat comtal. Els ideals del socialisme català van encarnant en nostre poble. Els companys d'aquells indrets senten la necessitat de fixar-los i difondre'ls, i s'organitzen per a què llurs localitats siguin fogars on es guardi la llibertat de l'home, on es fassin respectar sos drets, on s' intensifiqui la cultura, on es millori la raça, on l'associació, la solidaritat i cooperació entre els ciutadans s' organitzi; amb una paraula on es treballi per anar millorant la vida de nostre poble i assolint la felicitat humana.

Pobles de Catalunya, seguiu l'exemple: organitzeu-vos, demaneu nostra ajuda. Treballem tots per una vida més digna.

Vilafranca ha demanat conferències i posseeix un nucli escollit. Coratge i amor a la causa pública!

La pobresa i els ideals

Amb aquest títol "El Día", de Terrassa, del 21 de desembre, publicava un article interessant del notable publicista Joaquim Ventalló. Creiem oportú reproduir-lo:

"A l'entorn de la mort de Pau Iglésias, el cap del partit socialista espanyol, la premsa d' esquerra ha emmarcat de negre les seves columnes i li ha endreçat aquells mots de vera compunció que surten del cor en el traspàs d'un amic estimat i d'un guia venerable. Necrologia molt digna, paraules que sembla que han costat de trobar, frases que no se sabia com dir-les: l'emoció, mai com en aquets cassos entertolliga la llengua, i hom no sap com expressar els sentiments trasbalsats del cor.

La premsa de dreta, naturalment, també hi ha havia de dir la seva. No podia trencar-se el costum de dir, quan és mor un enemic polític, que malgrat tot "havia estat una persona honrada, un home que havia servit lleialment els seus ideals malgrat que dissortadament anés equivocat, que era un model de cavallers", etc., etc.; totes aquelles coses de caixó les quals hi ha un redactor especial encarregat de fer, i que no són més que una prova de hipocresia, perquè tant el director com els redactors i els lectors d'aquests diaris, si fossin sincers, dirien el que han pensat de seguida:

—Quina llàstima que no s'hagi mort vint anys abans.

Volem comentar, però, una frase de l'"A B C", en la necrologia de Pau Iglésias. La frase és digna de la categoria mental i moral de la gent que redacta el diari de més circulació d'Espanya.

Diu l'"A B C" referint-se al cap del socialisme espanyol: "Muere, pues, pobre, como correspondia a su integridad".

El senyor Luca de Tena té evidentment del socialisme un concepte en consonància absoluta amb el seu càrrec de senador vitalici. Segons ell, un home de diners no pot ésser socialista; un home que amb l'esforç personal del seu treball arribi a fer diners, no pot tenir idees socialistes. El socialisme, segons ell, ve a ésser un partit de desesperats i de gent que no tenen un pa a la post i que va contra el burgès perquè el burgès té diners, i en el moment en què el socialista arriba a tenir quatre quartos, automàticament s'ha de desprendre del partit en el qual militava i ingressar en els rengles conservadors. Si Pau Iglésias, en lloc de morir pobre, perquè el seu treball no li permetia fer balanços de milers de duros, i el poc que ha guanyat ho ha esmerçat en el partit, hagués mort amb cinc o deu milions, guanyats amb el seu treball i amb la seva audàcia comercial— com tants milionaris americans, o solament amb trenta o quaranta mil durets, qual guany està a l'abast de qualsevol que tingui una mica d'iniciativa, d'esperit de negoci o de sort, ja no haurien lligat amb la seva necrologia això de la pobresa i la integritat.

Un socialista, si no vol que li diguin que ha claudicat, ha de procurar morir deixant als seus en la misèria més negra. Ara, si el panorama pòstum de la seva família no li plau,, que procuri espavilar-se i fer diners. Si treballant honradament no s'hi veu amb cor, hi ha cinquanta mil camins de fer fortuna ràpidament, sobretot amb la política. Només es tracta de no tenir el cutis gaire fi. Llavors, però, haurà de deixar de dir-se socialista. Perquè si el veiem amb el gran luxe i l'automòbil a la porta i que seguia dient-se socialista, la gent s'escamaria, dirien que socialista i ric no pot ésser, començarien a olorar que hi ha gat amagat, i potser descubririen els seus tripijocs. El millor per despistar en aquest cas és fer-se conservador, és a dir, home de dreta. Llavors els diners ja no fan mala espina. Quan un home ha fet saber que "és home d'ordre", allò que aquí se'n diu "ésser home d'ordre", ja a ningú li interessa saber la procedència dels seus diners.

Llavors en l'hora de la mort, és mort també "como correspondía a su integridad". La necrologia en aquests cassos diu que el difunt era "un espíritu emprendedor, un hombre de negocios en el qual la economía nacional pierde una de sus màs preclaras inteligencias, una cabeza todo nervios y actividad", etc., etc. De vegades algun indiscret afegia que "en su juventud había sentido devaneos por las ideas avanzadas, propias al fin i al cabo de la edad y de la falta de experiencia", però de totes maneres haurà mort bé.

Aquí, de diners, tothom en pot fer; fins ara, al menys, no s'ha posat cap taxa legal a aquest ram de l'activitat humana. En pot fer el blanc i el negre, el catòlic i el protestant, l'home de dreta i el d'esquerra. Ara, si hom vol que no li demanen explicacions de com els ha fet, que procuri militar en un partit d'ordre. Si milita en un partit d'esquerra, tothom tindrà dret a tafanejar-li la caixa de cabals i a fer-li donar comptes de com ha guanyat fins l'últim céntim. Amb el desaventatge de què en cara que els presenti nets i clars, tampoc se'l creuran i li diran que hi ha trampa.

La moral de la gent que milita en partits com és ara el del senyor Luca de Tena, és així.

JOAQUIM VENTALLO"

Una estadística interessant

Ho és indubtablement—per confirmar d'una faisó contundent el què repetidament venim dient nosaltres sobre la malhaurada tàctica empresa des del "nuevo règim" pels dirigents del "Partido Socialista Español"—la relativa al moviment d'altes i baixes del partit en els dos anys darrers. Tal com la publica "El Socialista" la transcrivim a continuació:

Partido Socialista Obrero

Agrupaciones Socialistas	Fuerzas en 31 de diciembre de 1924		Fuerzas en 31 de diciembre de 1925		COMPARACION	
	Secciones	Afiliados	Secciones	Afiliados	Secciones	Afiliados
Andalucía...	26	776	25	565	—1	—211
Aragón	1	70	1	115	"	+45
Asturias	22	528	22	468	"	—60
Baleares	1	25	1	23	"	—2
Canarias	1	65	1	65	"	"
Castilla la Nueva... ...	16	1.260	13	1.159	—3	—101
Castilla la Vieja... ...	22	526	20	502	—2	—24
Cataluña	8	268	7	244	—1	—24
Extremadura	8	148	6	95	—2	—53
Galicia	12	212	10	174	—2	—38
Levante	22	847	29	1.041	+7	+194
Vascongad. y Navarra	18	670	18	701	"	+31
Extranjero..	"	"	1	20	+1	+'20
Totales	157	5.400	154	5.172	—3	—228

JUSTICIA SOCIAL és l'obra d'una minoría selecta, catalaníssima, que s'ha emprès una tasca que cap partit d'esquerra havia reeixit a realitzar a Catalunya: situar al proletariat en una posició adequada al llur ideal, però amb una concreta i fèrvida modalitat territorial. No s'ha volgut engroixir el socialisme internacional amb una legió anònima, sinó integrar-lo amb el socialisme català. I aquesta tasca era profundament interessant i urgent a Catalunya on la classe treballadora, canssada d'explotacions iníqües—la del lerrouxisme barceloní—, desorientada per campanyes apolítiques dels comunistes i desenganyada per la mancança de sentit pràctit dels nacionalistes republicans, s'entregava al marasme. JUSTICIA SOCIAL vingué a resoldre abnegadament aquesta urgent necessitat i a situar-se en el camp de la política catalana en una posició austera i clarament definida.

Això ens interessava a tots; als homes de la dreta i als de l'esquerra. Als de la dreta, pel sentit català del socialisme de JUSTICIA SOCIAL. Als d'esquerra, perque el socialisme català és intervencionista en política i la collaboració era no possible sinó necessària, àdhuc reservant cada u l'intangible privilegi de les opinions privatives del respectiu sector.

Altrament la diversitat ideal és necessària en la vida pública. Un poble unànime va a la mort espiritual per atròfia dels òrgans de control. A mi, home d'esquerra, m'interessa i desitjo una opinió més encà i altre més enllà de la meva i per això soc home d'esquerra, que sense punt de referència, no podria ésser-ho. I el mateix passa al homes de la dreta i als extremistes. Per damunt de lo específic es troba lo genèric i hi han categories universsals, continentals, nacionals i locals que absorveixen les diferències i imposen solidaritats profundes i permanents.

Per això, per ésser JUSTICIA SOCIAL l'orgue representatiu d'un sector viu, real, digne i auster en la opinió de Catalunya, el problema de la seva vida es fà interessant per a tots els catalans. El tresor del nostre ideal és massa considerable per a que tinguem la esbojarrada pretensió de vetllar-lo i garantir-lo nosaltres tots sols. Fem, doncs, tot el que sigui al nostre abast per a respondre a la crida de l'honrat setmanari socialista. Pensem que quan plega un orgue d'opinió en la política d'un poble en l'espai que el cobricela s'hi estingueix un estel. I, en la ruta dels pobles, la llum, per molta que n'hi hagi, mai és sobrera..

Albert de QUINTANA

No existeix la justícia més que en la veritat; no hi ha felicitat més que en la justícia.

ZOLA

Cooperativa obrera "El Reloj"

Dia 16, a les 10 nit

Per haver estat suspesa, per malaltia del conferenciant, durant el pròxim passat desembre, hem lograt del nostre amic senyor Domènech, que doni en aquest dia la seva anunciada conferència

Comentaris al 'Quijote'

LA JUNTA

La naturalesa no ha posat cap límit a les nostres esperances....

RECLUS

Problema a resoldre

II

Però, tu creus en la possibilitat de que els obrers de ciutat ens dediquem a la explotació de les terres? Tu creus, dat el cas de que ens sapiguèssim entendre per poguer-ho portar a cap, que nosaltres sabríem organitho i fer que això fos una realitat?

—No sols hi crec sinó que lo que més m'extranya és que encara no s'hagi fet quelcom per a provar-ho.

—Home! a qui se li acut coses o projectes tan a fora de lo vulgar?

— A qualsevol que es vulgui prendre la molèstia de pensar-hi.

—Es que això de que nosaltres comprem unes terres i les explotem, no ho veig prou clar. Els mateixos pagesos fan companyia perquè entenen que la terra te d'ésser del qui la cultiva, i tu vols que els obrers de ciutat la comprem i la explotem. Qui la treballaria?

—Qui ha de treballar-la? Els pagesos?

—Sí, s'hi avenen.

—Es clar que s'hi avindran. Que més volen els que no tenen feina sinó poguer treballar i guanyar el jornal. Saps lo que veig més difícil jo? Es trobar les pessetes.

—Si, això serà l'obstacle insuperable.

—Si es podien trobar els cabals, si que hauríem donat un gran pas. Els únics que podrien bestreure les pessetes són les cooperatives obreres de consum i elles també són les úniques per a vendre el que collíssim.

—Vols dir que les cooperatives tenen prou pessetes per empendre's una empresa aixís.

—Sí, les pessetes les tenen, lo que no tenen és prou empenta per una empresa així.

Es qüestió de propaganda, saber-ho dir, i que ho vulguin entendre.

—Em sembla que més clar ja no es pot dir. L'únic que fa falta per portar-ho a bon terme, és que tots, tinguéssim sentit comú.

B. FARRE

La solidaritat dels obrers, si no voleu que sigui una paraula sense sentit hem de demostrar-la a l'hora de les contrarietats, molt més que a les hores que ens són favorables.

Company: no oblidis als que han perdut la llibertat que tu disfrutes.

Lletres al Director

DE GIRONA

Responc avui, encara que un xic tard, cosa que no m'ha estat possible fins ara, a la crida que va fer JUSTICIA SOCIAL als seus amics el 12 de desembre.

Ja l'amic i company Albert de Quintana, en un dels darrers números de "El Autonomista", hi respongué a aquesta crida i ell millor que no pas jo digué tot el que s'havia de respondre, que jo amb tota la meva, voluntat no sabria pas expressar. No cal dir com m'adhereixo a la seva resposta.

Si, molt bé, tot el que dieu en la vostra crida, però jo que he cregut cumplir sempre com a bon afiliat a la "Unió Socialista de Catalunya" aportant-hi tots els meus modestos esforços morals i materials (quan m'ha estat possible), avui per culpa d'uns senyors que per ara no m'ha estat possible esbrinar qui són, l'obra feta a aquesta amb bona voluntat es veu atropellada i en perill de quedar destruida del tot si no és corregida aquesta tant complerta irregularitat amb què arriba el paquet dels exemplars de JUSTICIA SOCIAL. Així veiem com unes setmanes tenim el paquet els diumenges, altres els dilluns i de tant en quan els dimarts, mentre que els companys que el reben directament el tenen a llurs mans el dissabte. Es necessari averiguar a què és degut aquest considerable retard del paquet, tan perjudicial per al nostre diari, per si hi ha algun senyor interessat en perjudicar-lo.

A la crida avui com avui no hi puc respondre d'altra manera.

—

S'ha inaugurat fa poc en un "círculo católico" unes espatarrants sessions de cine per als socis, famílies i demés, perquè pagant puguin recrear-se la vista. Ara ja sols hi falta secció de comèdia i sense necessitat de moure's de l' engranai podran trobar el què els sigui necessari per divertir-se en un local tant "seu".

Segons referències fou un èxit en totes les sessions celebrades, en tots conceptes. Per molts anys.

—

Tal com ens diu "La Terra" de la setmana passada, som el país dels pidolaires, i així ho veiem continuament que en lloc d'exigir demanem almoina, i més arran de trobar-nos a les festes de Nadal, s'ha confirmat novament, que no ens fixem en les nostres accions. Ja no són sols els pobres que demanen (per necessitat), ara n'hi ha uns altres de pobres.

Així va confirmant-se cada dia més que no sabem o no volem exigir al nostre burgès que tant bé sap explotar-nos, que necessitem més per a viure dignament i de què en arribar a aquestes festes igual que ell puguem gaudir de la diada i que no es presenti el trits espectacle, que així ho considero, veient una munió d'obrers de tots els rams, recorreguent les cases amb un cartronet a la mà amb un dibuix (?) i quatre mots, a demanar caritat, ja que no és altra cosa el que es fa en aquests dies. No fan encara com els nostres germans que llur misèria els obliga a trucar totes les portes per recollir un mos de pa per passar aquell dia, dient els mots de costum. Aquests pobres d'aquesta diada porten ja un cartró que en uns mots barroers, indicadors de la nostra inferioritat, acaben donant les "felices fiestas".

Darrera de tots aquests obrers o més ben dit abans, la gent feinera com són les "hermanas" de les Congregacions de tots els sants, ja procuren passar primer que ningú, que no fos cas que els que fan caritat s'haguessin cansat si passessin a darrera hora i així veiem com quinze dies abans passen a demanar caritat amparant-se amb la grossa capa del sant de la seva devoció, el qual ens protegirà "si paguem".

Crec que els obrers han d'acabar de pidolar en tots els conceptes. Unint-nos tots podrem exigir als patrons, que puguem viure més dignament i acabar de passar la tarja de felicitació, que demostra o molta misèria o molt poca dignitat.

M. ROS

Llibreria Italiana

PETRITXOL, 5

BARCELONA

ACABA DE SORTIR

A. Esclasans: *Articles inèdits* ... ... 3 ptes.

J. Folguera: *Poesies* 5 pts.

C. A. Jordana - L. Claveries: *L'anell del Nibelung* ... ... 4 ptes.

J. Pla: *Rússia* ... 3 ptes.

N. Rubió: *Caceres a l'Africa Tropical* ... 12 ptes.

J. Santamaria: *Ma vida en doina* ... ... 4 ptes.

F. A. Trabal: *L' any que vé* ... ... 3 ptes.

FRAGMENT

Nostra propaganda ha d'ésser sincera; devem fer veure la realitat tal com és. Devem posar de relleu que per operar un canvi social es deuen canviar primer **els esperits dels homes, no dels** propagandistes sols sinó de molts altres milers, en quantitat suficient per aguantar-lo. Caldrá, doncs, infondre en l'home la convicció que ha d'ésser *ell* el qui s'ha de preparar i transformar, de que no ho ha d'esperar tot del mesies.

. . . . . .

L'associació dels treballadors els ha d'agermanar; els ha de fer estimar mútuament i a la Humanitat. D'aquesta manera respectaran més els drets dels altres, cumpliran més llurs deures, portaran consol al company que sufreix. Els qui sols es preocupen d'ells, que no ajuden al proïsme no són socialistes. I als demés homes els devem ajudar no tan sols materialment sinó també, i en primer terme, espiritualment, exposant-los nostre ideal, comunicant-los nostre entusiasme per les reformes humanes, aixecant-los de nivell ciutadá.

Nostre programa i actuació ha d'abarcar tots els aspectes de la vida. La higiene o cura de la salut i la cultura. La cooperació en el consum i la producció. L'administració municipal i de l'Estat. Les reformes de la propietat i les assegurances de la vida. I amb totes aquestes pràctiques el poble anirà conquerint el socialisme paulatinament però d'una manera segura per no tornar més enrera.

Devem convèncer al treballador de què la desesperació i la ira devastadora elles soles no el portaran a l'Era de Justícia i de Pau.

C. ROFES

Ni lamentant ni fent públics els mals tractes que els patrons inflingeixen als treballadors es conseguirà que desapareixin. Sols donará aquest resultat una fortíssima organització de resistència.

COMPANY: Si no vols que la reacció digui que l'esperit de la nostra classe ha mort, dona fe de vida. Ara és l'hora de pensaren els vençuts.

Redreça el teu esperit i el de tots els que treballen i sofreixen. Pensa en la lluita de demà.

L L E G I U

JOAN SANTAMARIA

MA VIDA EN DOINA

(Memòries del Doctor Verdú)

EDICIONS DIANA

Petritxol, 5

BARCELONA

Obrers: Sou petits per qué esteu de genolls. Redreceu-vos.

Als suscriptors foraus:

Advertim a tots els nostres suscriptors que si en vèncer llur suscripció no la renoven oportunament trametent el seu import al **Dr. C. Rofes. - Tiana** els serà cobrada tota una anyada per mitjà de gir, carregant-los, demés, les despeses.

EL TURMENT

S'ha d'estimar el treball—se'ns diu—. Molt bé; però, què té aquest d'amable en la civilització per a les nou dècimes parts? Si fins és repugnat dels rics, que sols realitzen la part còmoda i lucrativa d'ell, la direcció, cóm ha d'estimar-lo el pobre?

En l'indústria, com en els plaers, la varietat és el vot de la Naturalesa. Adhuc el plaer perllongat més de dues hores és insoportable.

Una menjada de quatre hores és un excés; una òpera de quatre hores avorreix. La varietat és necessitat del cos i de l'ànima i necessitat de la Naturalesa, perquè fins la terra demana variació de llavors, canvi o variació de terreny.

I si el plaer necessita variar, més encara exigeix variació el treball. Perquè no se'l varia i se'l perllonga, la vida és perpetu turment per els obrers, obligats tota la vida a un treball tediós, avorridor, de nou, deu, dotze i fins quinze hores diàries consecutives.

CARLES FOURIER

Deia Mirabeau en plena Assemblea Constituient que sols coneixia tres mitjans de viure a la societat: ésser lladre, captaire o assalariat.

Gemegar, plorar, resar: tot és igualment covard.

ALFRED DE VIGNY

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL

H. G. WELLS

Esquema de l'Història Universal

Fragments i resum

.Per C. Rofes

(Continuació)

Serfs i esclaus; classes socials i homes lliures

En els últims capítols no hem parlat de la història de la humanitat sencera sinó de l'home que pensa, que dibuixa, llegeix i escriu, dels homes que estaven transformant el món. Quina era llavors la vida de la multitud callada?—Cultivava un troç de terra, tenia cura de sos animals, pegava al goç, estimava la dona i la canalla, es planyia del mal temps temia la creixent màgia dels sacerdots i el poder dels déus; l'home de la mutitud poca cosa més desitjava fora de què el deixessin tranquil els poders que planaven damunt d'ell. Així era 10.000 anys a. de J. C. així encara en l'època d'Alexandre el Magne així és avui mateix en la major part del món.

Ell ha posseït millor utillatge, llavors més sellectes i ha traficat més a mesura que la civilització ha progressat, però perdé certa llibertat i de la igualtat amb els drets de sos semblant quan deixà d'ésser nïmada. Pagá amb la llibertat i més feina la seguretat, la casa i la regularització dels àpats.

A poc a poc descubrí l'home comú que la terra que treballava no era seva i era del déu i al déu havia de pagar una part del què produia. Acabat el déu la va donar al rei i el rei li exigia la seva renda. Més tard el rei la donà a l'oficial que fou el senyor de l'home comú. I quan el déu, el rei o el noble tenia feina per fer fer, l'home comú havia de deixar la seva terra i treball pel seu amo. A Babilònia la terra era del déu, a Egipte del temple, del Faraó o dels nobles. Però el cultivador no era esclau.

En general, l'home comú estava molt content de viure sota el senyor, el rei o el déu i d'obeir llurs comandaments. Així estava **més segur i era això més còmode**

La major part dels homes no es sacudeixen mai el desig de la protecció o tutela. La major part dels homes accepten les condicions en què han nascut sense preguntar-se si són justes.

Breasted en sa obra "Religion and Thought in Ancient Egypt" mostra com 2.000 anys a. de J. C. hi va haver un descont social però que no arribà a ésser revolucionari. Foren queixes contra la injustícia i la infidelitat. Els rics eren capriciosos i no tenien pietat pels pobres. Hi hagué vagues contra la mala alimentació, les condicions cruels del treball i contra la escala dels sous. Però no es plantejà la qüestió de si el Faraó tenia dret a governar o sobre la licitud de la riquesa. No hi hagué cap queixa contra l'ordre social.

—

La guerra produí una nova classe de possessió o millor dit un nou factor social: el captiu. En els temps del nomadisme es guardava sols el captiu per torturar-lo o sacrificar-lo al déu victoriós. Més tard els captius foren guardats. Semblá als reis i capitans que aquests homes foren més de sa propietat que els cultivadors i altra gent comú de llur raça. L'esclau podé ésser manat en tota classe de coses pel seu amo. Els esclaus foren emprats en les mines, terraplens i altres grans obres.

Des de temps molt llunyans en la Història l'artesà fou un esclau familiar. Les manufactures tèxtils; de gerreria i de metalls al palau ciutat de Minos, foren probablement una indústria d'esclaus al començament.

Els treballadors lliures podien esdevenir també esclaus pels deutes. De totes maneres s'originà un dret pels esclaus. Als últims temps de Babilònia la vida i bens dels esclaus eren protegits per lleis. I l'esclau amb l'estalvi podia redimir-se. Els pares podien vendre també els fillets i els germans llurs germanetes orfes. Probablement l'esclau de la ciutat estava sovint millor i practicament era tan lliure com el pagès d' aquell temps, i quan la població rural creixia, sos fills i filles venien a barrejar-se amb els artesans i augmentar el nombre.

Amb l'extensió i complexitat del govern es feren més nombrosos els propietaris. Al costat de la propietat del rei creixé la dels ministres i oficials. Sota el temple prosperà la propietat personal dels funcionaris de temple.

A Egipte i Xina, famílies originàriament oficials esdevingueren famílies nobles independenst.

Els comerciants formaren altra classe social diferen dels sacerdots i oficials d'una part i dels esclaus i pagesos d' altra. Els comerciants podien ésser estrangers. Babilònia estava plena d'arameus que tenien grans establiments de venda amb esclaus i homes lliures com a dependents. Els establiments de comerç podien traspassar-se ja en aquell temps.

Per mitjà dels esclaus els Faraons i reis d'aquella època eren empresaris, explotaven mines, obrien canals de rec, organitzaven manufactures d' exportació, etc. El cost era així més barat i la feina més controlada. Empraren també als esclaus en les galeres i en expedicions militars. Havien notat que en el **campament els sense** casa ni família estaven més tranquils. De aquesta manera veiem com els Faraons cacen esclaus en la Núbia per formar tropes negres per a llurs expedicions a la Síria. Posteriorment apareixen en la Història les tropes barbres mercenàries. A mesura que l'antiga civilització avença, la feina amb guany esdevé un factor més i més important en el sistema econòmic. De les mines, canals i construccions el guany servil s'extèn al cultiu. Els nobles i els temples adopten el sistema de retribuir llurs esclaus.

—

Entre les multituds i classes de l 'antiguitat es destaquen *persones lliures* que no són ni sacerdots ni reis, ni oficials ni comerciants, que no tenen imperiosa necessitat per a treballar intensivament i que per tant disposen de temps per llegir i investigar. Un d' aquests primers escriptors fou Herodot, historiador crític nascut en una ciutat grega de l' Asia Menor que estava sota el poder dels perses. Viatjà per les illes del arxipièlag grec, per Babilònia, per la costa del mar Negre, el S. d'Itàlia, Fenícia, Pelestina i l' Egipte. Concebí l' idea d'escriure una gran història de la conquesta de Grècia per la Pèrsia, i amb aquest fi volgué fer servir d'introducció un estudi geogràfic i històric dels països que visità. Recita fragments als amics de son poble natal que no saberen apreciar i allavors se'n anà cap a Atenes, la més floreixent de totes les ciutats gregues on tingué una gran acullida pels intelectuals i les autoritas li votaren una quantitat equivalent a 2,400 lliures esterlines o sien 10 talents.

La lectura i escriptura al segle V abans de J. C. havia doncs, ja sortit dels temples; els arxius no estaven confinats ni a la cort ni entre els sacerdots. Una nova classe del poble, gent de vida independent varen plantejar problemes, intercanviar coneixements i desenrotllar idees. I així comença un poder dominant en **els afers de l'home: la** *lliure pensa de l'humanitat.*

De tot aquest procés antic de la civilització s'ha format la nostra. Nostre món està fortament adherit al passat. I és necessari un atent estudi per desprendre'ns de perjudicis i començar a entendre els problemes socials i polítics de nostre temps.

Llegiu les
Edicions de "Justícia Social"

"COMPANY„
per Màxim Gorki
PREU: 10 cèntims

I II I

Aquest diantre de sabatots„
per H.-G. Wells
PREU: 30 cèntims

" ACCIÓ COOPERATISTA "
Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya
Articles doctrinals sobre cooperacio: El moviment cooperatiu a Catalunya i a Espanya: Problemes socials relacionats amb la cooperació.
APAREIX CADA QUINZENA
Suscripció anyal: 4 ptes.
Redacció i Administració:
Aurora, 11 bis. - Ciutat

S'ha posat a la venda
l'interessant fullet d'en
Gabriel Alomar
titolat
La pena de muerte
traduit al castellà. Conté 24 plànes amb coberta artísticament impresa a dues tintes i retrat del seu autor. — Es ven a 20 céntims cada exemplar. S'ha fet un curt tiratje d'una edició de luxe a 40 centims.
Les comandes s'han de fer a:
Editorial VERTICE, Viladomat 108, Barcelona.

Què fas pel millorament de la nostra societat? Com contribueixes al manteniment de la premsa socialista i obrerista?

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura governativa

Obrers del camp!
Llegiu i propagueu
"LA TERRA"
SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA «UNIÓ DE RABASAIRES DE CATALUNYA»
Es publica cada dissabte. 15 Cts.
Redacció i Administració: Carders, 12, 1.º
BARCELONA

En Modest Palahí
demés de cuidar de la ve da i suscríp, ció de JUSTICIA SOCIAL, admet sus cripcions i anuncis a «Bella Terra» «La Novel·la Estrangera», «Lluita» «L'Esport Català», «La Terra», «Acción Cooperatista» i «Guia Catalana de Ferrocarrils».
Travesía del Carme, 8, 1.
GIRONA

Treballador!

Signes digne de la teva condició humana!

Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.

Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

Les lletres i les dèries

A la manera de...

... Salvador Albert,

poeta romàntic i polític ascètic

Enigmes siderals

S'obre una flô en el camp de l'infinit
com lotus en un llac d'aigües dormides.
Solemnement l'engolirà la nit;
i els estels calmaran mon greu neguit.
digerint-lo, en treurà noves florides;

De cada sospir meu brolla una estrella;
és rosada el plor del meu amor.
La eternitat dels cors ens aparella,
Mes ai! el cant del gall, en l'hora bella,
ens ha estroncat el nostre idil·li en flor.

Colomins i puputs dintre l'arbreda
parlaven d'estimar, parrupejant.
Enigma del destí! La lluna freda
s'anava destenyint i desglaçant.
I el cel era un immens interrogant.

ARIEL

Compte de llibres

"MA VIDA EN DOINA", per J. Santamaria.

Ve't ací un llibre. Li manca contextura. Nosaltres tots, o més ben dit, jo, amaríem en aquestes "Memòries del Doctor Verdós", una certa concatenació, un altra mena de lligam. Estimaríem potser, que fós com un dietari, i un regular espandir-se dels esdeveniments. Però això és un vici del meu particular intellecte: no és cap tara del llibre, que ha de tenir tants detrctors com entusiastes.

"Ma vida en doina" és un llibre que calia. En català potser no n'hi ha cap altre d'aquesta envergadura i franca audàcia. Aquest famós assumpte sexual, és vist per primera vegada en *català*, tal com en el fons, els catalans, — del beat al dissolut,— el senten i comprenen. Ara, que els meus esplèndids catalans—, que a estones em fan l'efecte de la meva *menagerie*—ho negaran amb una força proporcional a l'invariable i exacta realitat del fet. Però el fet romany—malgrat totes les negatives *ja* gens honorables,—d'un provincialisme cultural exactament còmic, una mica pervers, i, en suma, noïble.

"Ma vida en doina", és un llibre tònic, xop de gràcil irrespecte. A Catalunya, que fins ara, a fora d'alguns pocs periòdics i en esporàdiques ocasions encara, els autors no s'atreveixen, ni es pronuncien en cap dels grans assumptes—únics eterns motius que mouen els homes—és un esdeveniment quasi, aquesta cruesa desinvolta en tractar-los. Si més no, suposant que el llibre de Joan Santamaria no tingués altres mèrits, aquest caldria que li fos estimat en el molt que significa: una alliberació definitiva de l'ambient anodí en que es manifestaren els autors—intoxicats per una espècie insoportable de *mam, caca* i *non* morals, seny casolà de pur conill i honestíssim ordre més o menys groller o pagesívol.

Una grolleria sana, gaia, ferma, espiritual—no havia aparegut encara. Cert, però, que de la veritable grolleria — aquella que fa mal—la que radica en el to, en la bravada dels pensaments del fanàtic—encara no en som lliures els catalans. Perquè hi ha un rengle d'autors catalans que, fins escrivint amb la flor del lèxic, són grollers. El que no coneixiem en literatura catalana, és això, una espiritual grolleria. I grolleria prèn en aquest indret una valor absolutament relativa—la valor relativa de tractar un tema sense l'obligada pudibondesa en la que són ensinistrats la majoria dels catalans.

L'episodi que crec jo es titula "La Duquesa de Fornoli" — no n'estic segur, cito de memòria— és quelcom que encara no havia estat ni intentat en català. Els altres fragments no desdiuen —sense que no obstant assoleixen aquella bella energia de la truculenta aventura italiana del doctor Verdús.

Un pessic més de psicologia i una evitació de certs girs, farien de "Ma vida en doina" una cosa extraordinària. I a fé que és ben informada de celeritut aquella prosa i, a posta, llunya de literatura farciment i ritme de consuetud.

Però encara té un altre aventatge aquest llibre pertorbador de Joan Santamaria— perturbador de dissimulats gonçagues i assenyada gent—un altre avantatge no menys estimable: fressa el camí a altres llibres de bona audàcia i bellament lliures dels que un home té notícia.

Veritat és que un dia es llevaran els catalans i es trobaran com a cent segles de Jocs Florals, moralismes, culturalismes, *derniers cris* i altres endrònimes de la pobre civilització d'ara. Aquell dia sabran llegir. I el que és pitjor i embriagador alhora: voldran ensenyar-ne.

CRISTOFOR DE DOMENEC

Notes marginals

Demà es celebrarà l'acte apoteòsic de l'homenatge a Santiago Rusiñol. Que tal com vàrem dir en el número de la setmana passada, fora que la representació de "L'alegria que passa" i "La nit de l'amor" serà al Teatre Romea en lloc de al Liceu com dèiem. Sembla que serà una festa magna, a la qual assistirà el bo i millor de la nostra intellectualitat i gran nombre dels admiradors d'En Rusiñol.

En el número vinent ressenyarem l'homenatge.

—Aquesta setmana ha tornat a sortir prèviament autoritzada, "L'Esquella de la Torratxa". La nostra benvinguda.

Aquest número està tot dedicat a Santiago Rusiñol.

—Ha aparegut la "Biblioteca Popular Teatral", editada per la Casa Bonavia. Es ven al preu de 40 cèntims i forma un discret volumet.

En el seu primer número publica les obres en un acte d'En Josep Maria de Sagarra "Cançó de taberna" i "La Careta".

—Ha acabat la seva actuació al Teatre Victòria la companyia catalana dirigida per l'Enric Giménez.

— Si no ha sortit ja, està a punt de sortir la novella de l'interessant Joan Santamaria "La filla d'En Tartarí". Ha estat tirada als obradors d'En Joan Sallent, de Sabadell i editada per les "Edicions Diana"

— La biblioteca "Els nostres clàssics" ha publicat recentment "Contes i faules" de Francesc Eiximenis, del nostre gran Eiximenis.

— Josep Maria de Junoy publicarà aviat el llibre "El gris i el carmí". Ens sembla que ens agradarà, si fa o no fa, com tot el d'ell.

— Ha mort l'autor de "couplets" catalans Joan Misterio.

— Ha sortit un nou periòdic setmanal humorístic "El Senyor Daixonses i la senyora Dallonses". Hi col·laboren Comet, Junceda, Opisso, Llaverias, "Apa", Lola Anglada, "Shum", "Quelos" d'Ivori, Castanys, Emili Ferrer, Prat, "John", Mezquita-Almer, Serra Massana i Miret, dibuixants, i Prudenci Bertrana, Carles Capdevila, Josep Maria de Sagarra, Josep Carner, Joan Draper, Angel Ferran, Joaquim Ventalló, Guerau de Liost, Rossend Llates, Vinyals, J. Buigas, V. Bernades, escriptors, entre altres.

— Rodolf J. Slaby, el txecoeslovac escriptor txec i català, traductor a la nostra llengua d'obres txeques, russes, polaques i sueques, ha traduït al txec el "El Misteri de Dolor" del nostre Adrià Gual. Sembla que l'obra s' estrenarà molt aviat al "Slovenska Naroché Divadlo", és a dir, al Teatre Municipal de Bratislava, el qual ha admès l'obra a mans besades.

— El singularíssim crític i poeta inèdit A. Esclasans, amb una gran propaganda d'adjectius hiperbòlics anuncia l'aparició de un llibre destinat principalment a fer soroll. Cadascú fa soroll amb el que pot.

Anuncia també aquest mateix escriptor una nova publicació de caràcter personal que es titularà "La Revista de l'Esclasans".

Aquesta posició d'un escriptor respecte d'una revista no és pas, com molts creuen, una pura innovació.

Hi ha precedents entre botiguers i cases de banca. Damunt d'una taula de l'Ateneu s'hi pot veure sempre una publicació titulada "Revista Jorba". El senyor Jorba no és res més que un acreditat comerciant que tan us vendrà una lliura de cigrons, una camisa de senyora, com un barret de capellà. El senyor Jorba fa propaganda i prou.

TREBALLADORS!....

Nosaltres som la vanguarda. Cada un de nosaltres ha de ser propagandista actiu organitzador de la nostra classe, i s'ha de posar en relació amb els companys per augmentar la tasca.

Devem capacitar-nos. Estudiar. En el llibre i en la realitat, en la societat i en el ....món.

Si volem influir més en els destins de la humanitat no devem perdre un minut

D'administració

Del company J. S.—per conducte del company J. F.—havem rebut la quantitat de 25 pessetes per a repartir en la forma següent: 5 ptes. per a ajudar a la família del company "Roc Guinart", 5 ptes. pels obrers-estudiants empresonats i 15 ptes per ajudar a JUSTICIA SOCIAL.

Què feia Déu abans de la creació? Dormia? Vetllava? Si no dormia de tota l'eternitat, estava mort; si vetllava, li mancava quelcom a la seva felicitat; si tenia necesitat de quelcom, no era Déu; si res no li mancava, per a què crear el món? ....

PLATON

Per ajudar a "Justícia Social"

Emili Saleta, 25 ptes. J. Puig (quatre companys manresans), 20.

A. L. Ll., 5 ptes.; F. D., 2; I. P., 1'10; F. V., 1; J. S., 15.

Total, 24'10

El llibre que tothom esperava:

RUSSIA

Una enquesta periodística

PER

JOSEP PLA

:EDICIONS DIANA:
PETRITXOL, 5 -- BARCELONA

3 PESSETES

CORRESPONDENCIA ADMINISTRATIVA

Vilarrodona.-Salvador Ferrer. —Rebudes 25 pessetes. Escriviu i envieu-nos notes locals de la vida del poble i comarca. L'última plana la dedicarem al moviment social de les petites viles i del camp. —No importa la forma.

Silveri Fàbregas.—Masnou.— Rebudes 8 ptes. per la suscripció de l'any 1926.

L'obrer que no treballa per la seva emancipació ajuda a fer esclaus als seus propis fills.

Justicia Social
SETMANARI SOCIALISTA
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Viladomat, 108 (Impremta). -BARCELONA

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Provincies:
Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes. Un any, 8 ptes.

Estranger:
Mig any, 5'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

Tota la correspondència de Redacció adreceu-la a l'Apartat de Correus 757.

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu JUSTICIA SOCIAL periòdic socialista català.

Preguem als nostres suscriptors per trimestresse-serveixin renovar llurs suscripcions.

Imp. Isidre Duch. - Viladomat, 108